

ชื่อวิทยานิพนธ์ คุณลักษณะด้านภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์สุขภาพชุมชนในจังหวัดลพบุรี
 ผู้วิจัย นายศิริศักดิ์ ขวัญสุข ปริญาญา สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารสาธารณสุข)
 อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร. เขาวภา ปิ่นทพพันธ์ (2) อาจารย์นายแพทย์ขวัญชัย วิศิษฐานนท์
 ปีการศึกษา 2549

บทคัดย่อ

การพัฒนางานสาธารณสุขและคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ประสบผลสำเร็จตามแนวคิด การปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ จำเป็นต้องมีการกระจายศูนย์สุขภาพชุมชนอย่างทั่วถึงและมีหัวหน้าศูนย์สุขภาพ ชุมชนที่เป็นทั้งผู้บริหารและผู้นำ การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยหลักของคุณลักษณะด้านภาวะผู้นำของ หัวหน้าศูนย์สุขภาพชุมชน ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงพรรณนา ศึกษาประชากรหัวหน้าศูนย์สุขภาพชุมชนในจังหวัด ลพบุรี จำนวน 134 คน เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าให้ประเมินตนเองตาม คุณลักษณะด้านภาวะผู้นำและทำการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและทดลองใช้เพื่อหาความเชื่อมั่นด้วยค่า สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.978 ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขอำเภอ มี อัตราการตอบกลับ ร้อยละ 92.54 การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ใช้สถิติ เชิงพรรณนาแสดง ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้การวิเคราะห์ปัจจัยหลักเพื่อจำแนกปัจจัยคุณลักษณะ ด้านภาวะผู้นำ

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยองค์ประกอบคุณลักษณะด้านภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์สุขภาพชุมชน มี 5 กลุ่ม ได้แก่ ปัจจัยที่ 1 คุณลักษณะด้านการบริหาร 9 ตัวแปรร่วม ปัจจัยที่ 2 คุณลักษณะด้านสังคม 9 ตัวแปรร่วม ปัจจัยที่ 3 คุณลักษณะส่วนบุคคล 8 ตัวแปรร่วม ปัจจัยที่ 4 คุณลักษณะด้านผู้นำองค์กร 5 ตัวแปรร่วม และปัจจัยที่ 5 คุณลักษณะด้านการพัฒนางาน 1 ตัวแปรร่วม หัวหน้าศูนย์สุขภาพชุมชนประเมินคุณลักษณะด้านภาวะผู้นำ ของตนเองว่า มีคุณลักษณะด้านการบริหาร - การมอบหมายงาน ความยืดหยุ่น และประสานงาน คุณลักษณะด้าน สังคม และคุณลักษณะส่วนบุคคล - ด้านบุคลิกภาพ ความกระตือรือร้น และความเชื่อมั่นในตัวเอง อยู่ในระดับ มาก และมีคุณลักษณะด้านการบริหาร - การจัดการความรู้ กระตือรือร้น การนำองค์กร การกระตุ้นปัญญา การ ทำงานเป็นทีม และการกำกับตรวจสอบ คุณลักษณะส่วนบุคคล - การตระหนักรู้ตนเอง ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การมองโลกในแง่ดี การตัดสินใจ และการคิดวิเคราะห์ คุณลักษณะด้านผู้นำองค์กร และคุณลักษณะด้านการ พัฒนางาน อยู่ในระดับปานกลาง

ข้อค้นพบจากงานวิจัยให้กรอบแนวคิดในการประเมินและพัฒนาคุณลักษณะด้านภาวะผู้นำของ หัวหน้าศูนย์สุขภาพชุมชน

คำสำคัญ คุณลักษณะด้านภาวะผู้นำ หัวหน้าศูนย์สุขภาพชุมชน

Thesis title: Leadership Traits of Heads of Primary Care Unit in Lopburi Province
Researcher: Mr. Sirisak Khwansuk; **Degree:** Master of Public Health (Public Health Administration); **Thesis advisors:** (1) Dr. Yowvapa Pintupun, Associate Professor; (2) Khwanchai Visithanon, M.D.; **Academic year:** 2006

ABSTRACT

The achievement of public health development and quality of life for people according to the paradigm of the National Health System Reform requires the distribution of accessible primary care units (PCUs) and their Heads functioning as managers and leaders. This research was aimed at studying factors pertaining to characteristics of leadership traits of PCU Heads. The descriptive survey research was conducted to study a total of 134 PCU Heads in Lopburi province. The instrument was a rating scale questionnaire for self-assessment of leadership traits and was examined for the content validity and tested for the reliability (Cronbrach alpha coefficient = 0.978) The questionnaires were mailed to the subjects with the return rate of 92.54%. Data processing and analyzing was performed by computer package program using descriptive statistics to display mean and SD and principal factor analysis to identify factors of leadership traits.

The results revealed five groups of the component factors of leadership traits of the PCU Heads which were extracted, namely the 1st factor of management traits comprising 9 common variables, 9 common variables on the 2nd factor of social traits, the 3rd factor of personal traits held 8 common variables, the 4th factor of organizational leadership traits with 5 common variables, and one common variable on the 5th factor of work development traits. The Heads assessed themselves as possessing the management traits of job assignment, flexibility, and coordination at "much" level; and of knowledge management, encouragement and motivation, organization lead, intellectual inspiration, teamwork, decision making, and critical thinking at "moderate" level. They also possessed the organization leadership and work development traits at "moderate" level.

The finding suggested a conceptual framework for leadership traits assessment and development among PCU Heads.

Key words: Leadership traits, primary care units Heads